

ÅRSRAPPORT

REDOVISNINGSTILLSYN 2021

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

Inledning.....	3
Nämndens uppdrag.....	4
Urval	4
Ställningstaganden	5
Uppföljning.....	6
Iakttagelser och rekommendationer.....	6
IAS 1 Utformning av finansiella rapporter.....	8
IAS 1 Fortlevnadsprincipen.....	9
IAS 1 Källor till osäkerhet i uppskattningar	10
IFRS 7 Upplýsingar om förväntade kreditförluster och framblickande faktorer.....	10
IFRS 7 Förändring av kreditförlustreserv.....	11
IFRS 8 Rörelsesegment – Geografisk information.....	12
IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder.....	13
IFRS 15 Uppdelning i intäktskategorier	13
IFRS 15 Samband mellan intäktskategorier och bolagets rörelsesegment.....	14
IFRS 16 Leasingavtal	15
IAS 38 Internt upparbetade immateriella tillgångar	15
IAS 16, 36, 40, 41, IFRS 13 - Nyttjandevärde och kassaflödesvärdering	16
Esma:s Riktlinjer för Alternativa nyckeltal (APM)	20
Hållbarhetsrapportering (Non Financial Information)	21
Fokusområden för granskning 2022.....	23
Upplýsingar om klimatförändringar (climate change)	23
Internationellt samarbete	27
EECS	27
NRWG (Narrative Reporting Working Group)	27
FITF	28

INLEDNING

Nämnden för svensk redovisningstillsyns tredje verksamhetsår 2021 kan beskrivas som ett normalt år för vår verksamhet. Vi har under året fattat beslut i 64 ärenden. Vidare har vi haft löpande kontakt med Finansinspektionen då vi rapporterat om vår verksamhet och vi har, tillsammans med Finansinspektionen, deltagit i sju möten inom ramen för Esmas European Enforcers Coordination Sessions, ett forum där en enhetlig redovisningstillsyn inom EU samordnas.

Vår verksamhet har inte påverkats av Covid-19 pandemin i någon större utsträckning då vi har kunnat arbeta nästintill fullgott på distans och hållit våra interna möten digitalt. För de bolag som har granskats har vi tillgodosett eventuella önskemål om längre svarstid om ett sådant behov uppstått. Endast ett fåtal bolag valde att utnyttja denna möjlighet.

Syftet med vårt arbete är att bidra till att de finansiella rapporterna ger användarna en rättvisande bild av bolagens resultat och finansiella ställning samt verka för att börsbolagens finansiella rapportering håller en hög kvalitet och är pålitlig. En förutsättning för detta arbete är en välfungerande dialog med de bolag som Nämnden granskar. Vi uppmuntrar bolagen att vara i kontakt med oss under granskningens gång och är tillgängliga för möte ifall bolagen önskar klargöra något sakförhållande eller presentera sin ståndpunkt i mer detalj.

I vår granskning av finansiella rapporter avseende räkenskapsåret 2020 har vi beaktat Esmas prioriterade tillsynsområden och därutöver lagt särskilt fokus på bolagens hållbarhetsredovisning enligt Årsredovisningslagen och alternativa nyckeltal. Denna rapport beskriver vår verksamhet och våra granskningar i närmare detalj. Slutsatserna i rapporten presenterades den 15 december 2021 vid ett publikt digitalt seminarium.

Nämndens tidigare ordförande Annika Poutiainen valde i juni 2021 att lämna Nämnden för andra uppdrag. Göran Melin, vice ordförande, har sedan den 7 juni 2021 varit tillförordnad ordförande. Arbetet med att rekrytera ny ordförande har pågått under sommaren och hösten och den 10 januari 2022 tillträdde Maria Snöbohm tjänsten som ordförande i Nämnden. Maria har gedigen juridisk erfarenhet från arbete i finansiell miljö.

I Stockholm den 9 februari 2022,

Maria Snöbohm, ordförande

Göran Melin, vice ordförande

NÄMNDENS UPPDRAG

Nämnden för svensk redovisningstillsyn har i uppdrag att granska sådan regelbunden finansiell information som alla börsbolag är skyldiga att lämna enligt 4 och 5 §§ i 16 kap, lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LV). Granskningen omfattar i första hand årsredovisningar och halvårsrapporter och görs i förhållande till bestämmelserna i IAS-förordningen (EG nr 1606/2002) och årsredovisningslagen (1995:1554). Granskningen utförs på delegation av Finansinspektionen som har det yttersta ansvaret för tillsynen och befogenheten att ingripa vid överträdelser.

Vi verkar för att börsbolagens rapportering ska hålla en hög kvalitet och en god jämförbarhet både inom Sverige och internationellt. Arbetet bidrar till att skydda investerare, främja tilltron till marknaden och undvika regelarbitrage, i syfte att upprätthålla en välfungerande och effektiv svensk värdepappersmarknad.

Bestämmelser om hur vi utövar vår tillsyn finns i 16 kap. LV samt i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2018:18) om övervakning av emittenters regelbundna finansiella information. Vi följer Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens (Esmas) riktlinjer om tillsyn över finansiell information (ESMA32-50-218). Vi följer även andra riktlinjer och rekommendationer från Esmas som rör vår verksamhet. Vi deltar aktivt i det europeiska samarbetet inom redovisningstillsyn inom ramen för European Enforcers Coordination Sessions (EECS).

I vårt uppdrag iakttar vi vad som följer av avtal med Finansinspektionen med anledning av överlåtelse av vissa uppgifter från Finansinspektionen till Nämnden för svensk redovisningstillsyn daterat den 9 januari 2019.

URVAL

Vårt tillsynsansvar omfattar en population av börsbolag som har Sverige som hemmedlemsstat och vars överlåtbara värdepapper är noterade på en reglerad marknadsplats. 16 kap. LV undantar vissa emittenter, t ex stat och kommun och emittenter av skuldebrev med ett nominellt värde motsvarande minst 100 000 eur.¹ Populationen utgjordes vid ingången av 2021 av 392 bolag, varav 341 aktieemittenter och 51 emittenter av icke-aktierelaterade instrument – i huvudsak obligationer.

Vi väljer årligen ut ett antal bolag ur populationen för granskning, baserat på en risk- och rotationsbaserad urvalsmodell i överensstämmelse med Esmas riktlinjer om tillsyn över finansiell information. Nämndens resurser fokuseras på omständigheter där det föreligger en förhöjd sannolikhet för avvikande eller felaktig tillämpning av IFRS. Merparten av urvalet baseras därför på riskbaserade antaganden. Riskurvalet tar både hänsyn till risken för oriktiga uppgifter (sannolikhetsrisk) och hur en oriktig uppgift påverkar användaren av den finansiella informationen och de finansiella marknaderna (påverkansrisk). Riskmodellen tar hänsyn till direkta avvikelser i bolagens redovisning såsom nedskrivningar, avsättningar, jämförelsestörande poster och korrigeringar. Modellen beaktar även indirekta faktorer som kan få påverkan på, eller ha sin grund i bolagets redovisning, t ex förvärv, verksamhetsförändringar, finansiella svårigheter och onormala kursrörelser. Även frågeställningar och omständigheter på branschnivå kan medföra att ett bolag väljs ut för granskning.

---

¹ 16 kap., §§2-3 LV.

Vår urvalsmodell säkerställer att alla bolag i populationen granskas åtminstone inom en tioårsperiod. Bolag vars ställning och storlek förmodas ha större marknadspåverkan granskas i snävare tidsintervall. Vid årsurvalet väljer vi också slumpmässigt ut ett mindre antal bolag för granskning.

Huvuddelen av urvalet görs i början av året med syfte att anpassa granskningsprocessen till publiceringen av föregående års årsredovisning. Urvalet kompletteras med ett mindre halvårsurval efter sommaren för att beakta omständigheter och händelser som har skett sen årsurvalet. Urvalet kan fortlöpande kompletteras, bland annat baserat på händelser och omständigheter i enskilda bolag som behöver utredas direkt.

Esmas riktlinjer skiljer på en fullständig granskning (unlimited scope examination) och en riktad undersökning (focused examination) av finansiella rapporter. En fullständig granskning innebär att hela innehållet i den finansiella rapporten granskas för att identifiera frågor/områden som kräver närmare analys och för att bedöma huruvida den finansiella informationen uppfyller kraven i det relevanta regelverket. En riktad undersökning innebär att granskningen omfattar fördefinierade och avgränsade områden/frågor i den finansiella informationen. Årets urval har fördelat sig enligt följande:

Urval 2021			
	Aktier	Icke aktierel.	S:a
Fullständig granskning	48	2	50
Riktad undersökning	13	2	15
S:a	61	4	65

Antal inledda undersökningar under 2021 fördelat på emittenter av aktier respektive icke aktierelaterade instrument.

STÄLLNINGSTAGANDEN

Utgångspunkten vid bedömningar av efterlevnaden av IFRS är bestämmelsen om väsentlighet som följer av IAS 1, p 7. Där anges att utelämnanden eller felaktigheter i redovisade poster är väsentliga om de, var för sig eller gemensamt, kan påverka de ekonomiska beslut som användaren fattar på basis av de finansiella rapporterna. Väsentligheten beror således på storleken och karaktären av de brister som har konstaterats.

Nämnden tar ställning till om den finansiella informationen och de redovisningsmetoder som granskas är förenliga med det relevanta finansiella rapporteringsramverket. Vår ansats vid bedömning är att informationen i den finansiella rapporten i första hand ska vara relevant och specifik för bolaget samt att oväsentlig information kan utelämnas. Om avvikelsen är väsentlig och kan påverka användarens förståelse för informationen ska vi ta ställning till behovet av en tillsynsåtgärd eller om överträdelsen bedöms mer allvarlig (icke ringa), låta Finansinspektionen pröva ärendet.

Nämnden har inte några sanktionsbefogenheter. Om slutsatsen av granskningen är att bolaget inte har upprättat sin finansiella information enligt gällande bestämmelser, och felaktigheten kan anses vara ringa, kan vi som en tillsynsåtgärd uppmana bolaget att rätta till felaktigheten i kommande finansiell rapport, alternativt offentliggöra en särskild rättelse. Om Nämnden finner att en avvikelse från det finansiella rapporteringsramverket är oväsentlig men att det finns

betydande risk för att avvikelser i framtiden kan bli väsentliga ska Nämnden i sitt beslut informera emittenten om avvikelserna i form av ett påpekande².

Om vi bedömer att överträdelsen inte kan anses vara ringa, om bolaget inte samarbetar eller om bolaget inte följer Nämndens uppmaning ska vi snarast överlämna ärendet till Finansinspektionen som gör en självständig prövning av överträdelsen. Om Finansinspektionen i sin prövning kommer fram till att överträdelsen inte kan anses som ringa kan Finansinspektionen sedan meddela en erinran och en sanktionsavgift³.

Vid årsskiftet 2021/2022 hade Nämndens påbörjade ärenden hanterats enligt nedan:

Ärendehantering 2021	
Pågående ärenden 31 december 2020	25
Påbörjade ärenden 2021	65
Avbrutna	4
Överlämnade till Finansinspektionen	3
Beslut av Nämnden	64
Pågående ärenden 31 december 2021	19

Beslut 2021 avseende IFRS	
Ingen åtgärd	36
Påpekande	0
Uppmaning ändring i kommande rapport	28
Begäran om rättelse	0

Av årets beslut hänförs sig 44 granskningar till årets urval.

UPPFÖLJNING

Alla ärenden som har resulterat i en tillsynsåtgärd följs upp för att kontrollera att det granskade bolaget har gjort de ändringar som framgår av Nämndens beslut. Tidpunkten för uppföljningen beror på när åtgärden förväntas vara genomförd. I många fall kan vi direkt konstatera att rättelse skett, men ibland behöver vi ställa kompletterande frågor för att säkerställa detta. Är vi nöjda med hur bolaget rättat är ärendet därmed avslutat.

Om inte emittenten har vidtagit de förväntade åtgärderna, och det inte föreligger några acceptabla skäl för detta och den kvarstående bristen bedöms som väsentlig, överlämnas ärendet till FI för vidare prövning i enlighet med 14§, FFFS 2018:18.

Under 2021 har Nämnden överlämnat ett uppföljningsärende till Finansinspektionen.

IAKTTAGELSER OCH REKOMMENDATIONER

Vi har i våra beslut under år 2021 tagit ställning till 52 specifika frågeställningar kopplade till IFRS, 7 frågeställningar kopplade till alternativa nyckeltal (APM) samt 5 om hållbarhetsredovisning (NFI) - se nedanstående tabeller. Ett urval av dessa kommenteras

² Esmas riktlinjer om tillsyn över finansiell information, punkt 71 (ESMA32-50-218)

³ 25 kap. LV

närmare i de efterföljande avsnitten. Därutöver redogörs också för vissa generella iakttagelser som har gjorts i samband med granskningarna. Samtliga våra beslut finns publicerade i anonymiserad form på vår hemsida⁴.

Vi gör alltid en väsentlighetsbedömning av den aktuella bristen vilken påverkar vårt slutliga ställningstagande samt behovet av åtgärder från bolagets sida. Vilken information som är väsentlig i slutändan är i högsta grad bolagsspecifik och det går därför inte att göra generella tolkningar av våra iakttagelser. En avvikande iakttagelse i ett mindre bolag eller i en viss bransch kan vara av väsentlig betydelse medan en motsvarande iakttagelse i ett annat bolag, verksamhet i en annan bransch eller av annan storlek, kan vara uppenbart oväsentlig.

Ställningstaganden IFRS	
Presentation av finansiella rapporter (IAS 1, 8)	4
Koncernredovisning/Samarbetsarrangemang/upplysningar om andelar i andra företag/Intresseföretag och Joint Ventures (IFRS 10, 11, 12; IAS 27, 28)	3
Nedskrivningar (IAS 36)	2
Rörelsesegment (IFRS 8)	7
Redovisning av finansiella instrument (IAS 32, 39; IFRS 7, 9)	7
Värdering till verkligt värde (IFRS 13)	12
Intäkter (IFRS 15)	9
Övrigt	8

Ställningstaganden APM	
Avstämningar (APM Guidelines, punkt 26-32 samt Q&A 16)	6
Prominens och presentation av alternativa nyckeltal (APM Guidelines, punkt 35 och 36 samt Q&A 9)	1

Ställningstaganden (NFI)	
Beskrivning av tillämpade policys, granskningsförfaranden avseende tillämpning av policys och resultatet av granskningsförfaranden.	2
Övrigt	3

Nämnden har i sin granskning tagit särskild hänsyn till Esmas prioriterade tillsynsområden under 2021 vid granskningar av årsredovisningar 2020⁵, framförallt:

- IAS 1 Utformning av finansiella rapporter: fortlevnadsprincipen, väsentliga antaganden och osäkerhetsfaktorer, samt upplysningar om effekter från Covid 19-pandemin;
- IAS 36 Nedskrivningar, goodwill, immateriella och materiella tillgångar;
- IFRS 7 och 9 Upplysningar, risker i finansiella instrument, likviditetsrisker, finansiella företag och beräkning av förväntade kreditförluster;
- IFRS 16 Leasingavtal, upplysningar.
- Alternativa nyckeltal (APM), avseende påverkan av Covid 19.

⁴ www.redovisningstillsyn.se/stallningstaganden. Det går att prenumerera på våra ställningstaganden på www.redovisningstillsyn.se/prenumerera

⁵ European common enforcement priorities for 2020 annual financial reports (ESMA32-63-1041). Dokumentet är tillgängligt på www.redovisningstillsyn.se.

Därutöver har Esmas, inom ramen bolagens hållbarhetsrapportering angett följande områden för prioritering under året;

- Hållbarhetsfrågor drivna av Covid-19 pandemin
- Sociala och personalrelaterade frågor med fokus på mångfaldsarbete och effekter av Covid-19 pandemin
- Beskrivning av affärsmodell och värdeskapande
- Riskhantering relaterat till klimatförändringar – med hänvisning till EU Kommissionens Riktlinjer

Det kan noteras att ovanstående fokusområde till stor del utgår från EU kommissionens icke bindande riktlinjer och Esmas rekommendationer.

IAS 1 Utformning av finansiella rapporter

I våra granskningar under året har vi i flera fall uppmärksammat att bolag har lämnat väsentliga upplysningar som krävs enligt olika standarder i avsnitt som ligger utanför vad som enligt IAS 1 p 10 definieras som de formella finansiella rapporterna, såsom förvaltningsberättelsen eller VD-ord.

De formella finansiella rapporterna utgörs enligt IAS 1 p 10 av rapport över finansiell ställning, rapport över resultat och övrigt totalresultat, rapport över förändringar i eget kapital, rapport över kassaflöden och noter. Noterna ska bestå av betydande redovisningsprinciper och annan förklarande information tillsammans med jämförande information för den föregående perioden.

Förvaltningsberättelsen är en del av årsredovisningen som Nämnden granskar eftersom den är en lagstadgad del enligt Årsredovisningslagen. I Årsredovisningslagen återfinns bestämmelser om upprättande och offentliggörande av årsredovisning, koncernredovisning och delårsrapport. Förvaltningsberättelsen utgör dock inte en del av de formella finansiella rapporterna enligt IFRS. Bolagen bör säkerställa att upplysningar som krävs av en specifik standard lämnas på rätt ställe i vad som enligt IAS 1 p 10 definieras som de formella finansiella rapporterna.

I IFRS finns det ett fåtal undantag gällande att lämna specifika upplysningar utanför de formella finansiella rapporterna och det gäller framförallt upplysningar kopplat till kreditrisker och säkringsredovisning. I Nämndens granskningar har vi sett att bolagen oftast lämnar sådana upplysningar i en separat not eller i ett separat avsnitt i årsredovisningen vilket Nämnden upplever som positivt eftersom det underlättar för läsaren av den finansiella rapporten att förstå effekterna av säkringsredovisningen samt att de på ett enkelt sätt kan få en övergripande bild av säkringsredovisningen.

IFRS 7 p 35 c, vilken är knuten till upplysningar om kreditrisker, medger att ett företag inte behöver upprepa information som redan har lämnats på annan plats - detta under förutsättning att informationen har införlivats genom hänvisning i de finansiella rapporterna till de andra rapporterna där informationen lämnats, t ex i riskrapporten. Även IFRS 7 p 21B, vilken avser upplysningar om bolagets säkringsredovisning, medger samma möjlighet att upprepa information som redan har lämnats på annan plats i de finansiella rapporterna. Dessa undantag gäller dock med förutsättningen att de delar där upplysningarna lämnats så som exempelvis

---

*Upplysningar
lämnas utanför de
formella finansiella
rapporterna*

---

riskrapporten, finns tillgängliga för användarna av de finansiella rapporterna på samma villkor och vid samma tidpunkt.

IAS 1 Fortlevnadsprincipen

När ett bolag ska upprätta finansiella rapporter ska företagsledningen göra en bedömning av företagets förmåga att fortsätta verksamheten, vilket benämns som fortlevnadsprincipen. I de fall företagsledningen vid sin bedömning känner till väsentliga osäkerhetsfaktorer rörande händelser eller förhållanden vilka kan ge upphov till betydande tvivel beträffande företagets förmåga att fortsätta verksamheten, ska företaget lämna upplysning om dessa osäkerhetsfaktorer.

Enligt IAS 1 p 25 ska bolag även upplysa om de inte upprättar sina finansiella rapporter utifrån fortlevnadsprincipen tillsammans med upplysningar om vilken grund de finansiella rapporterna har upprättats utifrån och skälet till att företaget inte anses kunna fortsätta sin verksamhet.

Nämnden har under året haft fortlevnadsprincipen som ett fokusområde framförallt till följd av den pågående pandemin och dess effekter på bolagen. I de granskningar Nämnden har gjort har man bedömt att bolagen lämnat tillräckliga upplysningar i enlighet med vad som krävs av standarden.

---

*Bra upplysningar
om fortlevnad och
osäkerhet i
antaganden*

Vidare har det i Nämndens granskningar av bolagen där det funnits osäkerheter kopplade till fortlevnadsprincipen framkommit att dessa lämnat tydliga upplysningar genomgående i årsredovisningens samtliga delar men framförallt i de delar som enligt IFRS definieras som de formella finansiella rapporterna. Denna genomgående informationsgivning ser Nämnden som positiv då det ger läsaren av de finansiella rapporterna en tydlig bild av bolagets situation.

Att lämna upplysningar och redogöra för de bedömningar företagsledningen har gjort i förhållande till fortlevnadsprincipen, i de fall då det funnits osäkerheter, är viktig information för läsaren av de finansiella rapporterna. Detta gäller även i de fall företagsledningen har dragit slutsatsen att bolaget har förmågan att fortsätta sin verksamhet, så att läsaren av de finansiella rapporterna kan ta del av de bedömningar som ledningen gjort.

I de bolag där fortlevnadsprincipen varit en väsentlig fråga i granskningen har Nämnden noterat att det även varit ett särskilt betydelsefullt område i revisionsberättelsen.

IAS 1 Källor till osäkerhet i uppskattningar

Enligt IAS 1 p 125 ska bolag lämna upplysningar om källor till osäkerhet i uppskattningar. Nämnden har i flera fall noterat otillräckliga upplysningar om framtida antaganden och andra viktiga källor till osäkerheter i uppskattningar vid rapportperiodens slut som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under det nästkommande räkenskapsåret.

Vi har även noterat att det i vissa fall saknas förklaringar till avvikelser mot beskrivna förväntningar i årsredovisningarna, exempelvis förklaringar till avvikelser mot en presenterad känslighetsanalys som innefattar rimligt möjliga ändringar av gjorda antaganden i enlighet med IFRS 13 p 93 h.

Vår rekommendation är att bolagen säkerställer att den information som bolaget lämnar om de antaganden som de gjort om framtiden avseende källor till osäkerhet i uppskattningar beskrivs tydligt. Detta för att hjälpa läsaren av de finansiella rapporterna att förstå de betydande risker som finns för en eventuellt väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under det nästkommande räkenskapsåret.

Det är även viktigt att redogöra för förändringar som har gjorts av ett tidigare antagande så att läsaren fullt ut kan förstå effekten av det ändrade antagandet. Bolagen bör även tänka på att de utformar upplysningarna avseende källor till osäkerhet i uppskattningar på ett sätt som hjälper användare av de finansiella rapporterna att förstå dessa. Hur denna information ska utformas varierar självfallet baserat på vilket antagande det är som bolaget upplyser om men exempel på information som kan vara användbar är:

- karaktären på antagandet eller annan osäkerhet i uppskattningen,
- det redovisade värdets känslighet för metoderna, antagandena och uppskattningarna som beräkningen av dessa värden bygger på,
- det förväntade utfallet av en osäkerhet och intervallet av rimligt möjliga förändringar under nästkommande räkenskapsår.

Ibland är det praktisk ogenomförbart att upplysa om omfattningen av alla de möjliga effekterna av ett antagande eller annan källa till osäkerhet som kan finnas i uppskattningarna. I så fall ska företaget upplysa om det är rimligt möjligt att utfall under nästkommande räkenskapsår, som skiljer sig från antagandet, skulle kunna kräva en väsentlig justering av de redovisade värdet för berörd tillgång eller skuld (IAS 1 p 131).

IFRS 7 Upplysningar om förväntade kreditförluster och framblickande faktorer

Upplysningar om förväntade kreditförluster som presenteras enligt IFRS 7 ska göra det möjligt för användaren av de finansiella rapporterna att förstå kreditriskernas effekter på storlek, tidpunkt och risker för framtida kassaflöden. Det är därför viktigt att bolagen lämnar företagsspecifika upplysningar om vilka väsentliga antaganden som gjorts och beskriver hur eventuella förändringar av antagandena påverkat periodens kreditförluster. Upplysningar om väsentliga antaganden tillsammans med en genomlysning av periodens förändringar av de

---

Tydlig information om antaganden avseende källor till osäkerhet i uppskattningar hjälper läsaren förstå risker i bolagets tillgångsvärderingar

---

redovisade kreditförlusterna är centrala för att ge läsaren förståelse för de kreditrisker bolaget är exponerat för och vilka effekter det kan ge i kommande finansiella rapporter.

När vi har granskat upplysningar om förväntade kreditförluster noterade vi att mindre och medelstora finansiella i vissa fall inte lämnar företagsspecifika upplysningar om vilka väsentliga antaganden som ligger bakom framåtblickande faktorer.

Bland annat har vi i de finansiella rapporterna för dessa bolag saknat upplysningar om vilka makroekonomiska faktorer och sannolikhetsbedömningar som använts i modellerna, samt uppgifter om hur antagandena tagits fram. Det framgår inte heller alltid vilka antaganden som är de mest betydande och vilka känslighetsanalyser bolaget gör.

Vi vill påminna om att finansiella företag förväntas förklara vilka antaganden som är mest betydande i kreditriskmodellerna och lämna upplysning om dessa antaganden, tillsammans med en beskrivning av beräkningsmetoderna som har använts. Utöver det ska bolagen upplysa om väsentliga förändringar för betydande antaganden och beräkningsmetoder, samt vad som är skälen till de nya bedömningarna.

Pandemin är ett exempel på oförutsedda händelser som kan medföra behov att snabbt anpassa tidigare gjorda antaganden till nya förutsättningar. Ledningen kan välja att göra så kallade tillfälliga justeringar, som innebär att antaganden och bedömningar justeras utifrån den bästa bedömningen, antingen inom eller utanför modellerna. När ledningen gör tillfälliga justeringar av förväntade kreditförluster krävs utökade upplysningar som beskriver dess omfattning, orsaker och effekter.

Vi vill även påminna om att upplysningar kan behöva lämnas i delårsrapporterna i de fall betydande antaganden ändras väsentligt.

IFRS 7 Förändring av kreditförlustreserv

En annan notering som vi har gjort är att upplysningar om de faktorer och omständigheter som ligger bakom periodens förändring av kreditförlustreserven och de samlade redovisade kreditförlusterna i sin helhet (inklusive realiserade kreditförluster) ibland är kortfattade och enbart kommenteras på en övergripande nivå.

I vissa fall har vi saknat mera detaljerade beskrivningar som förklarar periodens kreditförluster utifrån väsentliga förändringar av specifika portföljer, som exempelvis kreditförsämrade fordringar. Vi har även noterat att kommentarer till väsentliga förändringar av fordringsklassificering (förflyttningar mellan stegen 1-2-3), specifika produkter, marknader eller kunder ibland saknas.

Exempel på företagsspecifika faktorer och omständigheter som kan vara relevanta att använda som förklaring till förändringen av kreditförlustreserven är väsentliga förändringar av framåtblickande faktorer. Det kan också vara relevant att upplysa om det är specifika kundgrupper, portföljer, geografiska marknader, enskilda exponeringar eller specifika händelser som bidragit till periodens redovisade kreditförluster.

---

*Företagsspecifika
upplysningar om
väsentliga
antaganden saknas*

---

*Kortfattade och
övergripande
förklaringar till
förändringar*

I det fall återföring av tidigare gjorda reserveringar har haft en väsentlig påverkan på periodens redovisade effekter, förväntas bolaget lämna särskilda upplysningar avseende väsentliga förändringar av antaganden tillsammans med en beskrivning av de specifika omständigheterna som föranleder återföringen.

Vi rekommenderar att bolagen tar ställning till vilken detaljeringsnivå som är lämplig för att beskriva vad som ligger bakom periodens redovisade kreditförluster med hänsyn till lämpliga kategorier, klasser eller andra grupperingar som kreditförlusterna uppstått i, tillsammans med bakomliggande faktorer. Vår uppfattning är att en sådan analys skulle göra det lättare för läsaren att förstå kreditriskernas effekter och dess påverkan på framtida finansiella rapporter.

En annan notering som vi har gjort för de icke-finansiella företagen är att det inte alltid går att följa vilken post i resultaträkningen som de redovisade kreditförlusterna ingår i. I vissa fall framgår det av not, men det förekommer också att väsentliga belopp varken särredovisas i not, eller redovisas som särskild post i resultaträkningen. Vi vill därför påminna om att även icke-finansiella företag ska presentera nedskrivningar, inklusive återföringar av nedskrivningsförluster eller nedskrivningsvinster som fastställs enligt IFRS 9 p 5.5 på en egen rad i resultaträkningen enligt IAS 1 p 82 ba) i det fall de bedöms som väsentliga.

IFRS 8 Rörelsesegment – Geografisk information

Standarden innehåller krav på att bolagen ska lämna upplysningar om intäkter från externa kunder och vissa anläggningstillgångar fördelade per geografiska områden (IFRS 8 p 33). Om intäkterna eller de tillgångar som standarden åsyftar är väsentliga i ett enskilt land ska dessa redovisas separat. De iakttagelser vi gjort även i år är att upplysningarna i det här fallet kan förbättras.

Vi noterar fortfarande flera granskade bolag som endast presenterar sina intäkter uppdelade per världsdel, såsom Europa, Asien och Amerika. Detsamma gäller även den geografiska informationen om anläggningstillgångarna. Vi har även noterat några bolag som tagit med samtliga anläggningstillgångar, såsom uppskjutna skattefordringar och finansiella anläggningstillgångar, i det belopp som fördelas på geografiska områden, vilka enligt p 33 b) ska exkluderas.

---

*Lämna upplysning om
enskilt väsentliga
länder*

Nämndens uppfattning är att informationen om geografiska områden är en viktig upplysning för att användaren av den finansiella rapporten ska förstå var bolaget bedriver sin verksamhet och de risker som kan vara förknippade med detta. Vi rekommenderar därför bolagen att se till att det framgår från vilka enskilt väsentliga länder som bolaget erhåller sina intäkter från, i vilka länder som bolagets väsentliga anläggningstillgångar finns, samt att de anläggningstillgångar som bolaget lämnar upplysning om överensstämmer med de som standarden avser.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder

Vi kan se att upplysningarna om intäkter från avtal med kunder successivt har förbättrats sedan IFRS 15 började tillämpas under räkenskapsåret 2018. Det gäller både tillämpningen av standarden och upplysningar i de finansiella rapporterna.

---

*Tillämpningen
förbättras
successivt*

Det finns två standarder inom IFRS som innehåller bestämmelser om att dela upp intäkterna i not. Det är IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder, vilken anger att bolagen ska presentera en uppdelning av intäkterna som beskriver hur karaktär, belopp, tidpunkt och osäkerheter i intäkter och kassaflöden påverkas av ekonomiska faktorer och IFRS 8 Rörelsesegment, där bolagen ska presentera en uppdelning av intäkterna i geografiska områden. Tillsammans leder de två standarderna till viktig och betydande information om bolagens intäktsgenerering. I de årsredovisningar som vi har granskat har upplysningarna om intäkterna uppdelade i kategorier också införlivats, antingen som en del av upplysningarna i noten för intäkter eller som en del i noten avseende bolagets rörelsesegment.

IFRS 15 Uppdelning i intäktskategorier

De flesta bolag som ingått i Nämndens granskning lämnar bra upplysningar om intäkterna uppdelade i olika kategorier (IFRS 15 p 114) i både årsredovisningar och delårsrapporter. Nämnden har dock noterat några bolag som saknat upplysningar om intäkterna uppdelade i kategorier i sina delårsrapporter (IAS 34 p 16A I) vilket gör att investerarna gått miste om viktig och betydande information löpande under året.

---

*Uppdelning i
intäktskategorier
saknas i vissa
delårsrapporter*

De i särklass vanligaste uppdelningarna av intäkterna från avtal med kunder i kategorier som Nämnden har observerat i granskningarna både i år och förra året har gjorts utifrån de varor och tjänster som bolaget levererar eller utifrån de geografiska marknader (världsdelar eller länder) där bolaget bedriver sin verksamhet.

Flera bolag har även identifierat tidpunkten för redovisning av intäkterna, dvs om intäkten redovisas över tid eller vid en tidpunkt, som en relevant intäktskategori. Det förklaras av att risken i intäkterna generellt sett är högre om bolaget har långa avtal där intäkt och resultat redovisas över tid, jämfört med den intäkt som bolagen erhåller vid försäljning av en produkt som intäktsförs vid leverans till kund. Vi har även noterat att bolagen ofta lämnar denna information fastän bolaget bedömt att tidpunkten för intäktsredovisningen inte uppfyller definitionen av kategorier enligt p 114, i syfte att ge ytterligare relevant information till användaren då bolagen ansett det vara väsentligt att det framgår. Vi kan också se att informationen om tidpunkten för redovisningen av intäkterna generellt blivit bättre i och med införandet av IFRS 15 än den varit tidigare.

Nämnden vill särskilt påminna om att uppdelningen av intäkterna i kategorier även ska framgå i bolagets delårsrapporter enligt IAS 34 p 16A I) och uppmanar bolagen att se över den intäktsinformation som presenteras i delårsrapporterna så att dessa även inkluderar en uppdelning av intäkterna i de identifierade kategorierna.

IFRS 15 Samband mellan intäktskategorier och bolagets rörelsesegment

Förutom uppdelningen av intäkter i kategorier ska bolagen även lämna upplysningar som gör det möjligt att förstå sambandet mellan intäkterna uppdelade i kategorier (enligt IFRS 15 p 114) och den intäktsinformation som lämnas för varje segment enligt IFRS 8 (IFRS 15 p 115). Detta är ett område där vi noterat ett antal brister och där det finns utrymme för förbättringar i både årsredovisning och delårsrapporter. Bland annat har Nämnden noterat att denna upplysning saknas i ett antal bolags årsredovisningar och delårsrapporter.

Upplys om sambandet mellan de uppdelade intäkterna i kategorier och intäkterna per segment

---

I de granskningar som genomförs har vi sett att de bolag vars rörelsesegment utgörs av geografiska områden ofta har identifierat de olika varor och tjänster som bolaget levererar som en intäktskategori, samtidigt som de bolag vars rörelsesegment utgörs av olika affärsområden ofta har identifierat olika marknadsregioner som relevanta intäktskategorier utifrån IFRS 15 p 114. Genom den information som ska lämnas om sambandet däremellan enligt p 115 får läsaren en genomlysning av intäkterna från båda lederna (geografi och produkt) vilket ger mycket bra information om hur och var intäkterna uppstår inom koncernen. Det finns emellertid inget formkrav inom IFRS på hur dessa upplysningar ska lämnas. De flesta bolag lämnar upplysningar om sambandet i tabellform genom att presentera en avstämning mellan intäkterna per kategori och intäkterna per segment vilket tydligt återger hur intäkterna fördelar sig. Det är också tabellformen som det illustrativa exemplet i implementeringsguiden till standarden lyfter fram, *Exempel 41-Disaggregation of Revenue—quantitative disclosure*.

Avstämning i tabellform ger tydlig information

Vi har även sett exempel på bolag som presenterar sambandet grafiskt genom ett cirkeldiagram som visar hur stor del av segmentets intäkter som hänförs till respektive produkt/tjänst eller geografisk region, beroende av hur kategorierna identifierats. Denna typ av grafisk upplysning ger också en bra förståelse för intäkternas fördelning, även om den inte anger de exakta beloppen. Det finns även bolag där sambandet bara beskrivs kvalitativt i beskrivningarna om den typ av intäkter som redovisas inom varje segment, vilket inte ger en tillräckligt bra bild ifall den verksamhet som rörelsesegmentet avser säljer olika produkter/tjänster eller verkar på flera olika geografiska marknader.

Nämnden rekommenderar bolagen att se till att upplysningen om sambandet mellan de uppdelade intäkterna i kategorier och den intäktsinformation som lämnas för varje segment enligt IFRS 8 lämnas både i årsredovisningen (IFRS 15 p 115) och i bolagets delårsrapporter (IAS 34 p 16A I). Vi rekommenderar även bolagen att se över hur befintlig information om sambandet mellan de uppdelade intäkterna per kategori och intäkterna per segment lämnas så att den ger en tydlig och lättillgänglig information för en investerare och användare av den finansiella rapporten.

Glöm inte att lämna upplysning i delårsrapporten

IFRS 16 Leasingavtal

I de årsredovisningar som vi granskat under året är de upplysningar som lämnas avseende leasingavtal generellt bra, det gäller både för leasingtagare och leasinggivare. Nämnden har inte haft något beslut om överträdelse kopplat till leasingstandarden under året.

Redovisning av leasing är ett område som har påverkats av Covid-19 pandemin genom de tillfälliga hyreslättnader som införts som stöd till bolagen. Vi har noterat i de årsredovisningar som vi granskat, att ungefär hälften av bolagen med väsentliga hyreslättnader valt att utnyttja möjligheten till den praktiska lösningen i IFRS 16 p 46B och ta hela effekten direkt över resultatet. Hälften har valt att tillämpa de vanliga reglerna om avtalsändringar i IFRS 16 varvid effekten sprids ut över tid. De bolag som valt att tillämpa de vanliga reglerna om avtalsändringar har förutom hyreslättnaderna även haft väsentliga effekter av omförhandlade hyror under året.

---

*Redovisning av
hyreslättnader*

Nämnden har noterat att några enstaka bolag valt att använda avkastningskravet för förvaltningsfastigheter som diskonteringsränta vid värderingen av leasingkulden till nuvärdet av de framtida leasingavgifterna av en hyrd fastighet. Målet med den diskonteringsränta som leasingtagaren ska använda är att den ska återspegla hur avtalet är prissatt. Ett bolag som är leasingtagare ska därför enligt IFRS 16 p 26 diskontera leasingavgifterna genom att använda leasingavtalets implicita ränta, om den lätt kan fastställas, och om den inte lätt kan fastställas ska leasingtagarens marginella låneränta användas.

---

*Använd leasingavtalets
implicita ränta eller
marginella låneräntan
för att diskontera
leasingavgifter*

Avkastningskravet är således inte en av de två typer av diskonteringsräntor som en leasingtagare kan använda för att diskontera leasingavgifterna enligt IFRS 16 p 26.

Baserat på dessa iakttagelser rekommenderar Nämnden de bolag som använder avkastningskravet på förvaltningsfastigheter för nuvärdesberäkningen av leasingavgifterna att se över valet av diskonteringsränta så att den följer IFRS 16 p 26.

IAS 38 Internt upparbetade immateriella tillgångar

Nämnden har i årets granskning noterat situationer där utvecklingsutgifter aktiveras i tidigt skede i utvecklingsprojekt. Inom vissa branscher omfattar utvecklingsprocessen strikta regulatoriska prövningar som förutsättning för marknadsgodkännande. Utfallet av dessa prövningar och godkännanden ligger utanför bolagets kontroll och utgör därför oftast en väsentlig osäkerhetsfaktor kring den tekniska möjligheten att färdigställa tillgången. För utveckling av läkemedel krävs exempelvis uppvisade resultat i kliniska studier och regulatoriska godkännanden för att kunna marknadsföra en produkt.

---

*Utvecklingsutgifter
aktiveras i tidigt skede
trots osäkerhet*

Nämnden har likaså noterat aktiveringar av utvecklingsutgifter i tidiga skeden där finansiering av beräknade kvarstående utvecklingsutgifter inte har varit säkerställd. Kombinationen av

osäker finansiering och projektets beroende av utfall av kliniska studier och regulatoriska prövningar gör också att tidplanen för att nå marknadsgodkännande ofta är osäker. Den osäkra tidplanen påverkade i sin tur möjligheten att på ett tillförlitligt sätt beräkna de utgifter som var hänförliga till utveckling fram till marknadsgodkännande.

Av IAS 38 framgår att utvecklingsutgifter i en forskningsfas aldrig kan aktiveras som tillgång utan i stället ska kostnadsföras i den takt de uppkommer. Under vissa förutsättningar kan utvecklingsutgifter under en utvecklingsfas aktiveras som tillgång. Dessa förutsättningar framgår av IAS 38 p 57 a) - f) enligt nedan;

- a) Det är tekniskt möjligt att färdigställa tillgången så den kan användas eller säljas.
- b) Företaget har för avsikt att färdigställa tillgången och använda eller sälja den.
- c) Företaget har förutsättningar att använda eller sälja tillgången.
- d) Företaget kan visa hur tillgången kommer att generera sannolika framtida ekonomiska fördelar genom att visa att det finns en marknad för tillgången eller, i det fall den kommer att användas internt, visa dess användbarhet.
- e) Det finns adekvata tekniska, ekonomiska och andra resurser att fullfölja utvecklingen och för att använda eller sälja tillgången.
- f) Företaget kan på ett tillförlitligt sätt beräkna de utgifter som är hänförliga till tillgången under dess utveckling.

Nämnden konstaterar att samtliga ovanstående förutsättningar ska vara uppfyllda och har i en granskning bedömt att så inte var fallet.

IAS 16, 36, 40, 41, IFRS 13 - Nyttjandevärde och kassaflödesvärdering

Fyra redovisningsstandards innefattar kassaflödesvärdering som en modell för att fastställa nyttjandevärdet vid beräkning av verkligt värde. Dessa är IAS 40 Förvaltningsfastigheter, IAS 41 Biologiska tillgångar, IAS 16 Materiella anläggningstillgångar (omvärderingsmetoden) samt IAS 36 Nedskrivningar. I de tre förstnämnda styrs värderingen av IFRS 13 Värdering till verkligt värde, där utvecklade informationskrav återfinns rörande beräkning av verkligt värde enligt nivå 3 i standardens värderingshierarki. Nivå 1 avser värdering till noterade priser på en aktiv marknad, medan nivå 2 avser värdering av en tillgång i relation till en underliggande tillgång, vilken oftast handlas på en aktiv marknad, exempelvis ett derivats värde kopplad till en underliggande valuta. Kassaflödesvärdering kommer in som en värderingsteknik i nivå 3.

IFRS 13 Innefattar utvecklade krav på information i punkterna 91 till 99. De mest detaljerade kraven finns i punkterna 93 och 94, där framför allt punkten 93 d) preciserar information som ska hjälpa läsaren att förstå vilka faktorer som är väsentliga för en värdering i nivå 3, exempelvis för att förstå en kassaflödesvärdering. Enligt 93 d) måste företaget presentera den valda värderingstekniken, liksom de indata som använts vid värderingen, samt i vilken utsträckning det skett förändringar. Därutöver måste företaget lämna kvantitativ information om betydande icke observerbara indata som använts vid en värdering enligt nivå 3. I punkten 93 h) anges vidare att företaget ska lämna en förklarande beskrivning av hur känslig värderingen är för förändringar i dessa icke observerbara data. Ytterligare en central punkt är 94, som anger att företaget ska bestämma lämpliga klasser av tillgångar på basis av dess karaktär, kännetecken och risker, samt att det kan behövas flera klasser av tillgångar för värderingar enligt nivå 3.

Standarden IAS 36 har i punkt 134 krav på information rörande beräkning av återvinningsvärdet för så kallade kassagenererande enheter, vilket är den minsta redovisningsenhet som används

för nedskrivningstest av bland annat goodwill. Värdet kan fastställas bland annat som nyttjandevärdet med hjälp av en kassaflödesvärdering. Metoden kan också användas för att nedskrivningstesta exempelvis aktiverade utgifter för produktutveckling. IAS 36 p 134 d) redovisar ett flertal krav på information vid beräkning av nyttjandevärdet. Företaget måste ange varje viktigt antagande för de gjorda kassaflödesprognoserna, liksom presentera en beskrivning av den metod som använts för att fastställa dessa antaganden. Vidare måste anges om prognoserna speglar tidigare erfarenheter och/eller är i överensstämmelse med externa informationskällor. Rimligheten i kassaflöden i prognosperioden bedöms genom att analyseras orsakerna till skillnader mellan tidigare prognoser och faktiska kassaflöden. Om bolaget i sin aktuella prognos avviker från tidigare gjorda antaganden och erfarenheter ska också anges varför de skiljer sig från tidigare antaganden och erfarenheter. Prognosperioden är i normalfallet maximerad till fem år och därutöver måste anges den årliga tillväxttakt som använts för att räkna upp alla framtida kassaflöden efter femårsperioden, liksom redovisa de diskonteringssatser som tillämpats vid värderingen.

Modeller för kassaflödesvärdering bygger på att diskontera alla framtida kassaflöden från företaget som kan komma ägarna till godo. I praktiken innebär det att modellen delas upp i två delar. Dels en del som värderar de näraliggande prognoserna, vilken i IAS 36 är maximerad till i normalfallet fem år, medan IAS 40, 41 och 16 (omvärderingsmetoden) saknar tidsbegränsning. Dels den del som avser alla kassaflöden som förväntas uppkomma därefter. Vid fastighetsvärdering är en vanlig prognosperiod tio år, medan den vid beräkning av den biologiska tillgången skog kan vara upp till 100 år. Varken värde eller tillförlitlighet påverkas i grunden av den valda tidsperioden, men det framstår ofta som opraktiskt och överdrivet tidsödande att lägga ner tid på specifika årliga prognoser som sträcker sig längre bort än ungefär tio år.

Modell för kassaflödesvärdering

Första värderingsdelen innebär att kassaflödet för de specifika prognosåren diskonteras med det valda avkastningskravet, varefter dessa kassaflöden summeras. Den andra värderingsdelen, ofta kallat horisontvärdet, räknas fram baserat på att kassaflödet året efter den specifika prognosperioden och divideras med avkastningskravet, som i sin tur minskats med en antagen evig tillväxtfaktor. Tillväxtfaktorn sätts i de flesta bolag till två procent, normalt med hänvisning till förväntningar om framtida inflation. Det kan dock påpekas att teoretiskt står den eviga tillväxtfaktorn i relation till hur mycket kapital som förväntas kvarhållas i företaget/fastigheten för att investeras och generera tillväxt. Om exempelvis avkastningskravet är 8 procent och företaget/fastigheten håller kvar 25 procent av kassaflödet, vilket förväntas generera ett överskott motsvarande avkastningskravet, blir tillväxten teoretiskt sett 2 procent ($25\% \times 8\% = 2\%$).

Nämndens granskning av IAS 40, IAS 41, samt IAS 16 (omvärderingsmetoden) och därtill hörande IFRS 13, liksom IAS 36 har resulterat i relativt likartade noteringar. Den del av upplysningskraven som normalt uppvisar tillfredställande information rör avkastningskravet. I vissa bolag saknas dock en uppdelning av beståndet på kategorier (exempelvis kontor, bostäder, logistik, etc), liksom en uppdelning i geografiska regioner (exempelvis Stockholm centralt, Stor-Stockholm, Göteborg, Malmö, residensstäder, etc) och följaktligen en uppdelning av avkastningskravet i dessa undergrupper. I bolag som redovisar denna uppdelning kan konstateras att avkastningskravet kan skilja sig markant åt mellan olika kategorier och regioner, vilket är väsentlig information för en användare. Avkastningskravet i enlighet med IAS 36 uppvisar större spridning än vid fastighetsvärdering, vilket är naturligt med tanke på att spridningen i risk mellan kassagenererande enheter ofta är större än inom förvaltningsfastigheter.

---

*Upplysningar om
avkastningskrav
saknar i vissa fall
uppdelning i
kategorier och/eller
geografiska regioner*

Horisontvärdets tillväxtkrav anges normalt till två procent med referens till förväntad inflationstakt. Som angavs tidigare stämmer dock inte det med värderingsteorierna, utan den framräknade procentsatsen har snarare karaktären av en värderingsmultipel. Om exempelvis avkastningskravet är 8 procent, varefter 2 procent dras av för framtida inflation, har värderaren skapat en värderingsmultipel motsvarande 6 procent. I fastighetsbranschen benämns detta direktavkastningskrav (beräknas som driftsnettot dividerat med fastighetsvärdet). Nämnden har genomfört en undersökning med hjälp av årsredovisningarna i de 13 största fastighetsbolagen på NASDAQ Stockholm för att fastslå vad som är ett beräknat genomsnittligt direktavkastningskrav för en större grupp fastighetsbolag. Nämnden kan konstatera att det framräknade värdet 2011-2020 fallit från 6 procent till ungefär 4 procent, parallellt med att marknadsräntorna fallit. Nämnden har inte funnit att det strider mot IFRS att använda multiplar, som exempelvis direktavkastningskrav, i samband med kassaflödesvärdering. Användaren skulle dock sannolikt få en mer rättvisande information om den valda multipeln kunde relateras till aktuella genomförda fastighetstransaktioner, hellre än att förklaras med ett schablonmässigt inflationsavdrag från avkastningskravet.

Nämnden har därtill funnit brister i informationen rörande vad som i IFRS 13 p 93 d) benämns kvantitativ information om betydande icke observerbara indata vid värderingen. De informationsmässigt mest utvecklade fastighetsbolagen kommenterar här hyresutveckling, fastighetskostnader, driftnetto/driftmarginal och vakansgrad. Vissa bolag nöjer sig dock med information om enbart driftsnettot, samtidigt som andra har utelämnat vakansgrad. Det är nämnden uppfattning, med ledning av de granskade fastighetsbolagens

---

*Kvantitativ
information om
betydande icke
observerbar indata*

årsredovisningar att de fyra faktorer som nämns ovan är betydande icke observerbara data vid värderingen. Nämnden är också av uppfattningen att motsvarande faktorer ska anges i den känslighetsanalys som anges i IFRS 13 p 93 h), tillsammans med det basvärde för respektive faktor, som analysen bygger på.

Nämnden vill också lyfta fram att de procentsatser som används vid simuleringen ska vara kopplade till en sannolik utveckling för företaget, vilket normalt innebär en koppling till historiken. Även här har Nämnden genomfört en undersökning och kan notera att exempelvis hyrestillväxten i de 13 undersökta fastighetsbolagen de senaste tio åren varierat mellan noll procent 2014 och 12 procent 2017, samt uppgick 2019 till 4 procent. Även om trenden innefattar effekter från fastighetsförvärv, illustrerar utvecklingen att känslighetsanalysen för hyresintäkter knappast ska bygga på tiondelar av en procent. Även driftsmarginalen (driftnetto i procent av hyresintäkter) har undersökts för de 13 bolagen. År 2011 låg den kring 68 procent, för att ha ökat till 71 procent 2017 och därefter pendla i ett intervall på mellan 70 och 72 procent. Följaktligen framstår inte heller här tiondelar av en procent som en rimlig noggrannhet.

Koppla simulerade värden i känslighetsanalysen till sannolik utveckling

---

Rörande nedskrivningstesterna enligt IAS 36 kan Nämnden notera oklarheter i vissa fall vad gäller informationen kring avgränsningen av kassagenererande enheter vid nedskrivningstesten av goodwill, liksom kopplingen till segment. Sammanslagningar av kassagenererande enheter till ett segment förekommer. Vidare kan noteras att kassaflödesprognoserna normalt är kopplade på ett tillfredställande sätt till de senaste årens historik, men en svag utveckling i många bolag under 2020 utgör här ett problem som i många fall hade kunnat kommenterats tydligare. Vid nedskrivningstester av aktiverade utvecklingsutgifter, där kassaflödeshistorik saknas, är förklaringar till valda externa källor av stor betydelse, liksom i vilken utsträckning kassaflödesprognosen baseras på erfarenheter från liknande projekt. Nämnden vill här också lyfta fram att om en känslighetsanalys av ett nedskrivningstest resulterar i ett potentiellt nedskrivningsbehov av goodwill, ska särskilda information lämnas enligt IAS 36 p 134 f).

Slutligen kan noteras att vid värdering av skogstillgångar genomfördes ett byte av redovisningsprincip i ett flertal bolag under 2019. De biologiska tillgångarnas värde (värdet på de växande träden) fastställs fortfarande med hjälp av en kassaflödesmodell, men skogsmarken värderas nu därutöver i enlighet med omvärderingsmodellen i IAS 16. Ett värde på de samlade skogstillgångarna fastställs med hjälp av transaktionspriser för köp och försäljning av skogsmark. De biologiska tillgångarnas värde utgör en delmängd av dessa, som alltså fastställs med en kassaflödesvärdering, varvid mellanskillnaden blir värdet på marken.

Värdering av skogstillgångar

Nämnden kunde här, efter principbytet, notera en minskning av informationen kring värderingen av de biologiska tillgångarna enligt IFRS 13 p 93 och 94. Nämnden anser att förändringen försvårar för investerarna att förstå utvecklingen, särskilt med tanke på att värdeförändringen av biologiska tillgångar redovisas i rörelseresultatet. Vidare efterlyser Nämnden mer utförlig information om marknaden för köp och försäljning av skogstillgångar, i syfte att öka investerarnas förståelse för grunderna på vilken värderingen av de samlade skogstillgångarna vilar.

Esma:s Riktlinjer för Alternativa nyckeltal (APM)

Ett område som uppmärksammats av Esma under året har varit vissa frågeställningar kopplade till Covid-19 pandemins påverkan på alternativa nyckeltal⁶. Esma har sett som en risk att bolag skulle göra om nyckeltalen och anpassa dem utifrån Covid-effekter. Vi har dock inte sett några sådana justeringar i de alternativa nyckeltal som presenteras i de finansiella rapporter som Nämnden granskat under året. Utifrån Nämndens iakttagelser har de svenska börsbolagen varit konsekventa i sin tillämpning av de alternativa nyckeltalen vilket gör det möjligt för investerare att följa bolagets utveckling över tid och tydligt se hur nyckeltalen påverkats under året.

---

*Konsekventa
APM trots Covid-
effekter*

Nämnden har i årets granskning iakttagit ett antal brister vad gäller informationen av alternativa nyckeltal i förhållande till Esmas Riktlinjer om alternativa nyckeltal. De ställningstaganden och beslut som Nämnden noterat gällande APM är främst att det saknas definitioner av ett eller flera nyckeltal som har använts och dess beståndsdelar (p 20), eller att det saknas brygga/avstämning (p. 26) som visar hur nyckeltalet kan härledas ur de finansiella rapporterna.

---

*Brister som kan
förbättras*

Vi har även sett fall där alternativa resultatmått getts en mer framträdande plats och betoning i sammanställningen av nyckeltal, beskrivningar i årsredovisningens övriga delar (framvagnen) och liknande i den finansiella rapporten än motsvarande resultatmått enligt IFRS, vilket inte är i enlighet med riktlinjernas krav på prominens (p 35–36). Vi har även noterat fall där resultatmått justerats för jämförelsestörande- eller engångsposter för t ex omstrukturerings- och integrationskostnader utan att bolaget lämnat tillfredsställande förklaring till vad posterna avser och vilka kostnader som inkluderats i justeringsbeloppet. Enligt Nämndens uppfattning är det allt för oprecist att bara ange att en väsentlig justeringspost avser exempelvis omstruktureringskostnader eller integrationskostnader. I dessa fall anser Nämnden att posten behöver förklaras närmare. För att en användare ska förstå och kunna bedöma justeringspostens relevans och frekvens ska det framgå vilken omstrukturerings- eller integrationsåtgärd som åsyftas och vilken typ av kostnader som posten utgörs av.

Inför årsredovisningen och kommande delårsrapport rekommenderar vi bolagen att se över följande:

- Hur de alternativa nyckeltalen används i tex VD-ord, inledande sammanfattning och beskrivningar av verksamheten i årsredovisningens övriga delar, så att de inte ges större betydelse än de nyckeltal som baseras direkt på IFRS redovisningen. Tänk på att APM inte får vara mer framträdande än nyckeltalen enligt IFRS enligt kravet på prominens (p 35–36).
- Att det finns definitioner av de nyckeltal som har använts och deras beståndsdelar, liksom använd beräkningsgrund (p 20).
- Att det finns en avstämning/brygga för de alternativa nyckeltalen som använts mot den mest direkt avstämbara posten, delsumman eller totalsumman som anges i de finansiella rapporterna (p 26).

---

⁶ Esma Guidelines on Alternative Performance Measures (EN) (ESMA/2015/141). Dokumentet är tillgängligt på www.redovisningstillsyn.se.

- Att det finns tydliga beskrivningar av vad kostnaderna för jämförelsestörande- och engångsposter består av, att det tydligt framgår vilken omstrukturerings-/integrationsåtgärd som avses och vilken typ av kostnader som inkluderats i justeringsbeloppet.

Nämnden rekommenderar också bolagen att ta del av de Questions and Answers⁷ som Esma publicerar på sin hemsida och som ger bra vägledning vid tillämpningen av Esma:s Riktlinjer för Alternativa nyckeltal.

Hållbarhetsrapportering (Non Financial Information)

Uppmärksamheten och intresset för bolagens hållbarhetsrapportering ökar och det sker ett omfattande utvecklingsarbete inom EU och på internationell nivå. Nämnden har i 2021 års tillsyn av årsredovisningar 2020 granskat och ställt frågor kring bolagens hållbarhetsrapport utifrån kraven i Årsredovisningslagen (ÅRL). I flera fall har Nämnden funnit att bolagen avviker från årsredovisningslagens krav på omfattning och innehåll i hållbarhetsrapporten. Nämndens granskning har resulterat i beslut om avvikelser avseende bolagens hållbarhetsrapporter i fem fall. Nedan sammanfattas de mest väsentliga iakttagelserna och avvikelserna.

ÅRL anger i kapitel 7 § 31 a) att förvaltningsberättelsen ska innehålla en hållbarhetsrapport för koncernen, förutsatt vissa storlekskriterier. Det innebär att hållbarhetsrapporten ska omfatta de bolag och verksamheter som också omfattas av bolagets finansiella koncernredovisning enligt IFRS 10, med presumtionen att utövande av kontroll över investeringsobjekten också omfattar aktiviteterna inom hållbarhetsområdet.

---

*Definition av
koncern och
koncernbegrepp*

ÅRL anger i kapitel 7 § 31 b) att hållbarhetsrapporten utgör en del av förvaltningsberättelsen, men ger också möjlighet att upprätta rapporten som en handling skild från förvaltningsberättelsen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Om företaget väljer att upprätta hållbarhetsrapporten som en handling skild från årsredovisningen och koncernredovisningen ska detta anges i förvaltningsberättelsen (ÅRL kap 6 § 11). Nämnden noterar att hållbarhetsrapporten i många fall lämnas skild från årsredovisningens och koncernredovisningens formella förvaltningsberättelse, men samtidigt inkluderas i den tryckta årsredovisningen. I flera fall saknas dock information (hänvisning) om detta i förvaltningsberättelsen. Även om hållbarhetsrapporten återfinns i ett dokument kopplat till den formella årsredovisningen vill vi peka på detta lagstadgade förhållande. Dels för att användaren ska se kopplingen mellan förvaltningsberättelsen och hållbarhetsrapporten, men också för att bekräfta styrelsens sammantagna ansvar för avgivande av förvaltningsberättelse inklusive hållbarhetsrapport.

---

*Inkludering
genom
hänvisning*

Som framgått tidigare ger inte ÅRL vägledning avseende format eller regelverk för upprättande av hållbarhetsrapport. Det innebär att Nämnden ser en stor variation i utformning och presentation av hållbarhetsrapporter från bolagen. Det förekommer exempelvis att beskrivning

---

⁷ Questions and answers on ESMA Guidelines on APM (ESMA32-51-370). Dokumentet finns också tillgängligt på www.redovisningstillsyn.se.

av affärsmodell och hållbarhetsrelaterade risker lämnas på annan plats i årsredovisningen, utanför hållbarhetsrapporten. Likaså har Nämnden sett exempel på där beskrivning av bolagets policys för områden som ska omfattas av hållbarhetsrapporten lämnas på annan plats i årsredovisningen, exempelvis i Bolagsstyrningsrapporten. Nämnden har uppfattningen att den av ÅRL föreskrivna informationen ska återfinnas inom ramen för den av bolaget definierade hållbarhetsrapporten, eller inkluderas genom hänvisning.

Av ÅRL framgår att rapporten ska omfatta hållbarhetsfrågor avseende miljö, sociala förhållanden och personal, respekt för mänskliga rättigheter samt motverkande av korruption och information om den policy som företaget tillämpar i dessa frågor. Rapporten ska också beskriva de granskningsförfaranden som genomförts och resultatet av dessa, utifrån respektive policy.

I vår granskning har vi noterat att det ibland saknas beskrivningar av de policys som används inom vissa av ovanstående hållbarhetsområden. Vi har också noterat att det ibland saknas information om vilka granskningsförfaranden som genomförts under året och resultatet av dessa. Vi rekommenderar därför bolagen att säkerställa att hållbarhetsrapporten beskriver bolagets hållbarhetsarbete i alla delar på det sätt som anges i ÅRL.

Vi har förstått att bolagen i vissa fall gör bedömningen att vissa hållbarhetsaspekter och områden inte är väsentliga utifrån bolagets verksamhet och omfattning och att bolaget därför inte tillämpar någon policy i en eller flera av dessa områden. Enligt ÅRL ska då bolaget upplysa om detta förhållande och tydligt ange skälen i hållbarhetsrapporten.

Vi har i vissa granskningar noterat att bolagen hänvisar till Code of Conduct som policy för hantering vissa hållbarhetsfrågor. Nämnden har i granskningen funnit att Code of Conduct kan vara utformade på olika sätt med olika innehåll och omfattning. Det är därför lämpligt att tydligt beskriva vilken eller vilka delar av Code of Conduct som används inom respektive hållbarhetsaspekt sociala förhållanden och personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption.

---

*Beskrivning av
hållbarhets-
frågor, policys
och gransknings-
förfaranden*

---

*Diskussion om
definition av
policy i relation
till "Code of
Conduct"*

FOKUSOMRÅDEN FÖR GRANSKNING 2022

Esma har i samarbete med de nationella tillsynsorganen tagit fram prioriterade tillsynsområden för årsredovisningar 2021^[2] där man avseende den finansiella rapporteringen valt att lyfta fram följande områden.

- *Klimatriskrelaterade risker*; överensstämmelse mellan finansiell och icke-finansiell information, väsentliga bedömningar och osäkerhetsfaktorer.
- *Effekter av Covid*; långsiktiga effekter, likviditetsrisker, nedskrivningsbehov och återföring av reserveringar.
- *Upplysningar om förväntade kreditförluster*; ledningens justeringar, förflyttningar mellan stegen 1-2-3, förändringar i kreditförlustreserven, kreditriskexponeringar och säkerheter, samt klimatrelaterade risker och dess påverkan på förväntade kreditförluster.

För den icke finansiella rapporteringen (Hållbarhetsrapporten) har Esma lyft fram följande prioriterade tillsynsområden;

- *Covid 19* – påverkan på affärsmodell och försörjningskedjor och hållbarhetsaspekter avseende arbetsförhållande för personal.
- *Klimatrelaterade risker* – identifiering av klimatrelaterade risker, implementerade policys, utfall och målsättningar, konsistens med information i den finansiella rapporteringen.
- *Artikel 8 Taxonomiförordningen* (se nedan) – uppföljning av implementering av upplysningar utifrån EU kommissionens delegerade akter.

UPPLYSNINGAR OM KLIMATFÖRÄNDRINGAR (CLIMATE CHANGE)

Utrymme för proaktivitet

Intresset, förväntningarna och kraven på information om hur klimatförändringar påverkar och påverkas av bolagens värdeskapande ökar. Investerare och användare av finansiell information vill förstå hur bolagen påverkar och bidrar till att uppnå uppsatta klimatmål, liksom hur bolagens marknader och affärsmodeller påverkas av klimatförändringar.

---

*Årsredovisningar
2021 och 2022*

I en undersökning av PwC från september 2021 uttrycker 81 procent av 325 globala investerare betänkligheter avseende kvalitet och transparens i ESG⁸-frågor. 75 procent anger att ett enhetligt internationellt ramverk med standarder för ESG rapportering skulle förbättra investeringsbeslut – med stor prioritet på climate change.

FN:s klimatmöte i Paris 2015 formulerade mål för klimatrelaterade åtgärder för att begränsa global uppvärmning. Resultatet av COP 26 i Glasgow är att världens länder nu enats om respektive lands åtagande att nå de mål som sattes upp i Parisavtalet. De aktiviteter som ska

---

^[2] European common enforcement priorities for 2021 annual reports (ESMA32-63-1186). Dokumentet är tillgängligt på www.redovisningstillsyn.se.

⁸ Environmental, Social and Governance factors.

bidra till att klara uppsatta klimatrelaterade mål kommer att definiera och tydliggöra omvärldsfaktorer och förutsättningar för bolagens strategiska affärsplaner.

Inom EU pågår en revidering av NFRD (Non Financial Reporting Directive)⁹ till det kommande CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive)¹⁰ som kommer att ge en mer enhetlig och kvalitetssäkrad hållbarhetsrapportering. Direktivet som förväntas antas våren 2022, innehåller tydligare anvisningar för ramverk och innehåll, ökad extern validering liksom förstärkt tillsyn av sådan rapportering. EU kommissionen har uppdragit åt EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group) att utveckla redovisningsprinciper för hållbarhetsrapportering.

EU har också beslutat om införande av Taxonomiförordningen¹¹ som definierar hållbara ekonomiska aktiviteter och syftar till att ge investerare och långivare förbättrade beslutsunderlag för styrning mot hållbara investeringar. Förordningen påverkar såväl finansiella som icke finansiella företagens interna och externa rapportering.

På global nivå har IFRS Foundation beslutat att parallellt med IASB inrätta ISSB (International Sustainability Standards Board) för framtagande av internationella standarder för hållbarhetsrapportering. Det pågår således ett omfattande arbete att utveckla gemensamma ramverk och principer för hållbarhetsredovisning som förväntas få effekt i årsredovisningarna 2023. Samtidigt efterfrågar användare av bolagens rapporter redan idag mer information och ökad transparens. Vi vill mot denna bakgrund peka på några faktorer som bolagen redan nu kan beakta i sin rapportering för 2021 och 2022 för att möta investerare och användares förväntningar och kommande regulatoriska krav.

---

*Möt
användarnas
förväntningar*

[EU kommissionen – Supplement on Guidelines on reporting on Climate related information](#)

EU kommissionen publicerade 2018 en Action Plan on Financing Sustainable Growth. Bakgrunden var Parisavtalet och ökat fokus på behov av åtgärder för att minska CO2 (GHG) utsläpp. Kommissionen ansåg att företagen har en kritisk roll i arbetet att reducera utsläpp och att investerare har behov av ökad information vid utvärderingar och val av hållbara investeringar. I juni 2019 gav EU kommissionen ut ett supplement till tidigare utgivna icke bindande riktlinjer, i syfte att stärka genomslag för TCFD¹²:s rekommendationer¹³ och öka fokus på klimatrelaterade risker och påverkan.

---

⁹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2014/95/EU av den 22 oktober 2014 om ändring av direktiv 2013/34/EU vad gäller vissa stora företags och koncerners tillhandahållande av icke-finansiell information och upplysningar om mångfaldspolicy.

¹⁰ DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive 2013/34/EU, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Regulation (EU) No 537/2014, as regards corporate sustainability reporting.

¹¹ REGULATION (EU) 2020/852 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 18 June 2020 on the establishment of a framework to facilitate sustainable investment, and amending Regulation (EU) 2019/2088

¹² Taskforce for Climate Related Financial Disclosures.

¹³ Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures, June 2017.

Supplementet ger en tydlig rekommendation till bolagen att ta del av TCFD och dess branschspecifika vägledning. Supplementet pekar också på vikten att följa TCFD:s rekommendation att inkludera icke finansiell information i bolagets "main stream annual filing". En viktig del i supplementet är att väsentlighetsbegreppet utvecklas.

Dels ska väsentlighet bedömas ur ett finansiellt och icke finansiellt perspektiv (miljöpåverkan/social påverkan). Dels ska "double materiality perspective" beaktas – vilket innebär att såväl bolagets påverkan på omvärlden (i.e. utsläpp mm) som omvärldsfaktors påverkan på bolaget (ex. vis temperaturhöjning, vattenförsörjning mm) ska beaktas och beskrivas.

TCFD anger vissa branscher som identifierats som särskilt påverkade av klimatförändringar och där information är särskilt värdefull för användare. De branscher som anges av TCFD är;

Finance

- Bank
- Insurance
- Asset owners/Asset managers

Non-Finance

- Energy (Oil & Gas, Coal, Energy production and Utilities)
- Transportation (Airfreight, Shipping, Rail, Trucking, Automobiles & components)
- Material & Buildings (Metal & Mining, Chemicals, Construction material, Real estate)
- Agriculture & Forestry (Paper & forest products, Food, meat and Beverage)

Det kommande CSRD bygger i väsentliga delar på TCFD varför Nämnden rekommenderar bolagen att söka vägledning från TCFD vid utformning av hållbarhetsrapporter.

[IASB – Educational material - Relevance of climate-change for financial reporting](#)

IASB gav i november 2020 ut ett Educational material i syfte att tydliggöra hur klimatrelaterade frågor har relevans också inom ramen för den finansiella rapporteringen. IFRS anger inte explicit klimatförändringar som en specifik risk att beakta men förklarar att klimatrelaterade risker måste beaktas på samma sätt som andra risker, i alla situationer där företagsledningen gör uppskattningar och bedömningar om framtiden.

Bolagen måste säkerställa att transitoriska risker relaterade till klimatförändringar har identifierats. Exempelvis risker för bolaget i samband med övergång till ett mer koldioxidsnålt samhälle, påverkan av regleringar och policies för utsläpp, nya skatter, ny teknik, regler kring avfallshantering och återvinning eller ändrade marknader.

Likaså ska fysiska risker relaterade till klimatförändringar identifieras och bedömas. exempelvis risker kopplade till värdering av tillgångar eller åtaganden, förorsakade av temperaturförändringar, ändrade villkor för vattenförsörjning, matförsörjning eller ändrade försörjningskedjor i verksamheten (supply chains).

I de fall klimatrelaterade risker identifieras ska bolaget beakta dessa risker vid tillämpning av ett antal standards. Exempelvis kan bedömning av nyttjandetider enligt IAS 16 och IAS 38 påverkas, liksom tidshorisonter vid prognostisering av framtida intäkter vid tillämpning av IAS 1 (Going concern), IAS 12 avseende nyttjande av skattemässiga underskottsavdrag och vid bedömning av indata för beräkning av återvinningsvärde enligt IAS 36. Vidare kan riskbedömningar vid

värdering av åtaganden och förpliktelser enligt IAS 37 och kreditriskbedömningar enligt IFRS 7 och IFRS 9. Likaså kan antaganden kring indata i beräkningar av verkligt värde enligt IFRS 13 påverkas av klimatrelaterade risker.

Taxonomiförordningen – Artikel 8 och 9

Företag som omfattas av EU direktivet NFRD har från årsredovisning 2021 att tillämpa taxonomiförordningens Artikel 8 där bolag i hållbarhetsrapporten ska redovisa andel av omsättning, operativa kostnader och investeringar som härrör från produkter och tjänster som definierats som miljömässigt hållbara. För 2021 begränsas upplysningarna till att omfatta Artikel 9 p 1 och 2, som avser miljömålen a) begränsning av klimatförändringar och b) anpassning till klimatförändringar.

Esma fokusområden och Nämndens rekommendationer

Årets fokusområden publicerades den 29 oktober 2021 och lyfter i prioritering nr 2 fram behovet av tillräcklig information om klimatrelaterade frågor.

Esma pekar på vikten av konsistens mellan den finansiella IFRS-rapporteringen och bolagens hållbarhetsrapportering. Investerares och användares förväntningar om att i de bedömningar som görs av bolagens utveckling över en längre horisont, ska också klimatrelaterade risker beaktas, beskrivas och upplysningar lämnas om de bedömningar som bolaget gjort.

För att säkerställa relevant och tillgänglig information uppmanar Esma bolagen att samla klimatrelaterade upplysningar till en separat not, eller som alternativ i en separat not lämna referens till de noter där klimatrelaterade upplysningar och bedömningar återfinns. Esma refererar också till IASB Educational material för mer vägledning.

Vidare framhåller Esma att när bolagen gör bedömningar om materialitet bör också klimatrelaterade risker och dess kvantitativa och kvalitativa påverkan beaktas. Esma hänvisar här till IASB Practice Statement Making Materiality Judgements utgiven 2017.

För att möta användarnas förväntningar på en bättre rapportering av klimatrelaterade risker rekommenderar Nämnden följande:

- Ta vägledning av EU kommissionens icke bindande riktlinjer för hållbarhetsrapportering – speciellt supplementet för klimatrelaterad information enligt TCFD
- Beakta TCFD:s branschspecifika faktorer som utgångspunkt för upplysningar om klimatrelaterade möjligheter och risker vid väsentlighetsbedömningar
- Beakta påverkan av klimatförändringar och effekter av Parisavtalets målsättning om 1,5% vid tillämpning av IFRS framåtblickande bedömningar och uppskattningar – beskriv osäkerhetsfaktorer och gör scenarioanalyser
- Säkerställ konsistens i riskfaktorer och antaganden mellan framvagn, hållbarhetsrapport och antaganden vid tillämpning av IFRS i finansiella rapporter.
- Samla informationen och upplysningarna om hur klimatrelaterade uppskattningar och bedömningar påverkat upprättande av de finansiella rapporterna i en egen not, inklusive de bedömningar som gjorts avseende materialitet och väsentlighet.
- Rapportera om bolagets analys och bedömningar även om dessa leder fram till att climate change inte är en väsentlig fråga för bolaget.

INTERNATIONELLT SAMARBETE

EECS

Nämnden deltar aktivt, tillsammans med Finansinspektionen, i den internationella samordningen av redovisningstillsynen av börsbolagen inom EU. Detta arbete bedrivs i European Enforcers Coordination Sessions (EECS), Esmas forum för koordinering av åtgärder och tolkning av IFRS med syfte att främja en enhetlig tillämpning av IFRS-standarderna samt en enhetlig tillsyn. Nämnden har deltagit i sju EECS möten under året.

Som ett led i att koordinera tillsynen gör vi en avstämning mot ärenden i EECS:s databasen inför att vi fattar beslut. Vi kan, och ska i mer komplexa och principiella ärenden, även presentera specifika frågeställningar angående tolkningen och tillämpningen av IFRS standarder som uppkommit i samband med granskningen på EECS-möten. Det är en del i arbetet att koordinera och stämma av hur liknande ärenden skulle bedömas av andra tillsynsmyndigheter.

EECS har en gemensam databas för registrering av viktiga beslut som fattas inom ramen för redovisningstillsynen i alla EU-medlemsländer. Sedan 2007 offentliggörs utvalda beslut i tillsynsdatabasen som bedöms vara vägledande för hur de europeiska tillsynsmyndigheterna tagit ställning i särskilda redovisningsfrågor inom redovisningstillsynen. Under 2021 publicerades det 25:e "Extract from the EECS's Database of Enforcement Decisions" (ESMA32-63-1192)¹⁴. Vi rekommenderar börsbolagen att ta del av dessa beslut.

NRWG (Narrative Reporting Working Group)

Inom Esmas ansvarar CRSC (Corporate Reporting Standing Committee) för frågor rörande finansiell information, revision mm för emittenter på reglerade marknader. I januari 2018 beslutade CRSC att tillsätta en arbetsgrupp, Narrative Reporting Working Group (NRWG) med syfte att stödja utveckling och metoder för tillsynen inom medlemsländerna inom områdena;

- Non-Financial Information disclosures (NFI) – i Sverige hållbarhetsrapportering enligt ÅRL
- Alternative Performance Measures (APM) – Alternativa nyckeltal

NRWG sammanträder regelbundet och har under 2021 haft sex möten. Nämnden deltar aktivt i NRWG:s arbete som under 2021 har varit fortsatt inriktat mot att diskutera innebörd, påverkan och behov av eventuella åtgärder, som en följd av pågående initiativ inom ESG och hållbarhetsrapportering på EU nivå och internationellt. De mest väsentliga områden som diskuterats inom NRWG är;

- införandet av rapportering enligt Artikel 8 av Taxonomiförordningen för icke-finansiella företag,
- framtagandet och utformning av det kommande Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD),
- EFRAG:s arbete med framtagande av redovisningsstandards för hållbarhetsredovisning, samt
- IASB Foundations etablering av en ny organisation för Sustainability Reporting.

---

¹⁴ Dokumentet är tillgängligt på Esmas webbplats, www.esma.europa.eu samt på www.redovisningstillsyn.se.

Inom NRWG har därutöver diskuterats nationella tillsynsärenden rörande tolkningen och tillämpningen av regelverk för hållbarhetsrapportering liksom tolkning och tillämpningsfrågor av Esmas Riktlinjer för alternativa nyckeltal.

Vidare har NRWG under året fortsatt arbetet med att öka samordning och harmonisering av tillsynen över NFI inom EEA. Riktlinjer har arbetats fram som harmoniserar med de som gäller för tillsyn och övervakning av IFRS rapportering. Arbetet har avslutats under 2021 genom beslut i CRSC om de nya riktlinjerna, som är vägledande för de nationella tillsynsorganen men inte bindande. Riktlinjerna förväntas inte medföra någon väsentlig förändring avseende inriktning och omfattning av Nämndens tillsyn under 2022. Det kommande direktivet för hållbarhetsrapportering, CSRD, som förväntas träda i kraft 2024 förväntas däremot medföra en mer omfattande tillsyn av hållbarhetsrapporter för verksamhetsåret 2023.

FITF

FITF (Financial Institutions Task Force) bildades 2017 och arbetar under ledning av CRSC. Syftet är att främja gemensam tillsynspraxis, genom att bygga upp och dela kunskap och erfarenheter om genomförandet och tillämpningen av IFRS 9 "Finansiella instrument" och IFRS 17 "Försäkringsavtal". Gruppen har ett nära samarbete med andra arbetsgrupper inom Esmas och särskilt (EECS). FITF sammanträder löpande under året och Nämnden har deltagit i åtta möten under 2021.

Under året genomförde FITF en undersökning av hur de finansiella företagen valt att upplysa om förväntade kreditförluster utifrån IFRS 9 *Finansiella instrument* och IFRS 7 *Finansiella instrument: Upplysningar*. Studien omfattade 44 stora och medelstora europeiska banker och baserades på de publicerade årsredovisningarna för 2020. Resultatet av undersökningen har legat till grund för årets fokusområden 2021 och sammanfattats i ESMA:s Report On the application of the IFRS 7 and IFRS 9 requirements regarding banks' expected credit losses (ECL), ESMA32-339-169 som publicerades den 15 december 2021.

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

Nämnden för svensk redovisningstillsyn
Väpnargatan 8, 6 tr, 114 51 Stockholm
Telefon: 08 – 50 88 22 95
www.redovisningstillsyn.se